

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolvas szerkesztő és kiadó:
Skribanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Nyilttór sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

A Barcsi Ipartestület zászlószentelési ünnepélye.

Az 1894-ik évben alakult ifju ipartestületünk, mely ma már közel 140 tagot számlál, mult vasárnap, július 3-án tartotta zászlószentelési-ünnepélyét, a megállapított program szerint. Az ünnepély impozans fényét még csak emelte a rendezőség páratlan figyelve, odaadó fáradozása az ünnepély rendezése körül, s valóban kitett magáért. Reggel 8 óra felé karszallagos rendezőkkel fényes uri fogatok száguldtak különböző irányban a föllobogózt utczákon a zászlóanyákért, koszorus leányokért s a vonaton érkezett vendégek elé; a közönség pedig nagy csoportokban hullámzott a baresi olvasóköri felé, a zászlóanyák, koszorus leányok ünnepélyes fogadására s az ezt követő diszgyűlésre. A diszgyűlésen — mely pont 9 órakor kezdődött — jelen volt a zászlóanyák s koszorus leányokon kívül Psik Lajos orsz. gyűlési képviselőnk s a következő vidéki testületek: a pécsi iparkamra dr Záray N. kamarai titkár s a pécsi ipartestület Dobszay István ipartestületi elnök által képviselve; a babócsai

és nagy atádi ipartestületek Zsálec Ferencz és Selmeczi Sándor ipartestületi elnökök által voltak képviselve. Továbbá a helybeli hatóságok, egyesületek, testületek s számos meghívott vendégek.

A diszgyűlésen Fenyőssy Ö. baresi főszolgabíró, mint az iparhatóság feje elnökölt, ki megnyitó beszédében szép szavakal méltatta a baresi ipartestület érdemeit. Beszédét hosszantartó tetszés és éljenzés fogadta. Utána Heilpern Lázár ipartestületi jegyző olvasta fel a baresi-ipartestület rövid történetét, mit a hallgatóság szinte éljenzéssel jutalmazott. — Majd Baumann László ipartestületi elnök és Oberitter Adolf indítványaira elhatározott, hogy Fenyőssy Ödön főszolgabírónak, ki szíves volt a diszgyűlésen elnökölni, továbbá a zászlóanyák, a zászlóanyaság szíves elfogadásáért s a diszgyűlésen való részvételükért, — jegyzőkönyvileg mondjanak köszönetet. Az indítványok lelkes éljenzéssel egyhangulag elfogadtattak, mely után a diszgyűlés véget ért.

Ezek után sorrendben felállva, a bevont zászlóval annak megszentelése és megáldása végett Szent misére vonult a díszes nagy közönség. Minek előtt tovább men-

nénk, dícsérettel kell megemlékeznünk ipartestületünk liberális szelleméről s vallásos türelmességéről, melyekről kiváló jelét nyilvánította. Ugyanis helységünkben ez idő szerint csak egyféle hitfelekezetű-lelkész van, a rom. kat. plebános; tekintettel azonban más felekezetű tagjaira: Héjjas Zsigmond ev. ref. lelkészt és dr Lövy nagy-atádi rabbit is meghívta, hogy az új zászlót ünnepélyes szertartással megáldják.

A Szent misét főt. Schiffer Antal plebános végezte, a chóruson pedig Körmeny József kántor tanító szebbnél szebb énekekkel gyönyörködtette a hallgatóságot. Elvégeztetvén itt a zászló megszentelése és megáldása a r. kath. lelkész által, a kibontott zászlóval a templom előtti téren felállított emelvényhez vonult a közönség, hol a zászlónak a másik két felekezetű lelkész által való megáldása, megszentelése következett.

A fedett emelvényen a papokon kívül a zászlóanyák, a testületek képviselői s a szeg beveréssel megtisztelt vendégek foglaltak helyet. Először Héjjas Zsigmond ev. ref. lelkész állt a zászló elé s azt meleg hazafias érzeléssel áthatott szép beszéde kísérete mellett áldotta meg.

T Á R C Z A.

Törékeny az ember.

Irta: D' Amant Leó.

Borzasztó idő volt odakint.

Dult a téli vihar, tombolt a fergeg. Mintha az itélet napja következett volna be, kiméletlenül, vadul tört-zuzott az orkán mindent, ami ingó és ingatlan volt.

Fenn a zord hegyekben elvétve egy kis viskó, vagy erdész lak, bizonyára imádkoznak mindenikben — imádkoznak: az életért.

Farkas, róka és más fenevad ilyenkor falkákban kerül elő, hogyné, hiszen bő prédára van kilátás. Az a sok szegény paraszt, erdész és csász, kik mind hazafelé igyekeznek, s kiket orvul támad meg az ádáz fergeg, mind mintha várnának réájok. Óra hosszat ninesen fedél, nines egy fészek vagy apró vityilló, amelynek fedele alá húzódhatnék a szegény utas.

Bozy István, az uradalmi erdész, a másfélóra járásnyira fekvő szomszéd város-

kába indut, hogy a járás orvosát sietve kivigye kéteszandós gyermekéhez, ki a halállal vívódott. Szomorua változott a barátságos kis erdei lak. Ahol még néhány nap előtt minden zugból a boldogság tükröződött vissza, ott most bus arczok, nedves szempillák és irtózatos levertség lakozik. Alig néhány éve házások, s a legboldogabb házasetet két piczi kis baba igyekezett még edesebbé tenni, amikor egyszer az egyik kis anygalka meghült, s nem telt bele négy nap s a kis anygalkák őrzője magához sólitotta. Megmaradt még a kis Ferike, no de most már annál nagyobb szeretettel csüngött rajta apa és a kis mama egyaránt.

A kis gyermek valóságos bálványja volt mindkettőjüknek; hogyné? hisz olyan szépen gagyogott már az istenadta, hogy szinte kiharapták csókjaikkal piczi piros ajkait, amikor olyan édesen tudta mondani: apa kis mama.

A diphtéria járványszerűen lépett fel azon a vidéken; nem törődik sem anygalkákkal, sem a szülők mérhetlen fájdalommal, neki anyag kell, áldozat minden áron.

A kis Ferike is betegje lett, halovánnyan szenvedte rettenetes betegségét. Csak szomjuzott egyre és vizet kéit. Torkában iszonyu égései voltak, s hánykolódott kiesiny ágyában. A kis mama el nem mozdult volna ágyacsakája mellől, ott virasztott reggelig, s el nem hagyta volna az üdvösségéért sem. Maga is gyenge volt már csak úgy vánszorgott, — hiszen emberföltti dolgot mivel, a mikor nem törődve semmivel, étlen-szomjan nem tágit kiesiny betege mellől.

Iszonyu volt nézni, micsoda kinokban fetrengett az ártatlan kis poronty, borzasztóbb volt azonban az anyai sziv fájdalma, az az iszonyu bizonytalanság: mikor látja férjét viszont, aki kis gyermeke megmentőjével jön: az orvossal.

Bozy ezalatt, nem törődve a tomboló viharral, folytatta útját az erdőn keresztül, amelyen a járást talán senki sem tudta olyan jól, mint ő, s mégis eltévedt. Hegyen fel, hogyről le vitte őt bizonytalan útja; az orvos még a kis város végén megfordult, nem akart kimenni, látta a közelgő fergeget, de megigérte, hogy

Utánna dr. Lövy Ferencz n. atádi rabbi lépett a zászló elé s tartotta mélyen átgondolt egyházi beszédét a zászló és az egyesületek jelentőségéről, a miután ő is Isten áldását kérte az új zászlóra. Különben a kitűnő szónoklatáról általánosan ismert rabbi szónoklatát a zászló szentelés föllött egész teredelmével hoztuk lapunk más helyén. A hármasszertartás az egész közönségre nagy hatást gyakorolt.

Most következett a szegek beverése, a következő sorrendben: először Schiffer Antal plebános, ki ezt a templomban, a zászló megszentelése után teljesítette. Utánna az emelvényen Héjjas Zsigmond ev. ref. lelkész s majd dr. Lövy Ferencz verték be a szegeket beszédek után. Utánna jöttek: Fenyőssy Ödön, Kohut Sámuelné, dr. Kronberger Adolfné, Deutsch Izidorné, Valkó Gyuláné és Kondrát Imréné mint zászló anyák. Barcsi nő-egylet — képviselve Epstein Mórné által, Fenyőssy Ödön mint elsőfoku iparhatóság, Valkó Gyula iparh. biztos — képvis. Lázits Károly. Dr. Piszár Antal, Pécsi iparkamara képvis. dr. Záray Károly titkár által, Koszorus leányok képvis. Dömötör Kálmánné által, Psik Lajos orsz. képviselő, Pécsi ipartestület képvis. Dobszay István által, Barcs község képvis. Krisz Ede bíró által, Róm. kath. hitközség, Izr. hitközség képvis. Deutsch Izidor elnök által, Barcsi temetkezési egylet képvis. Oberitter Adolf elnök által, Barcsi Chevra Kadisa képvis. Weisz Jakab elnök által, Barcsi Casinó képvis. dr. Kronberger Vilmos titkár által, Barcsi olvasókör képvis. Krisz Ede elnök által, Kerékpár egyesület képvis. Somogyi János elnök által, Barcsi d. v. takarékpénztár képvis. Deutsch Izidor igazgató által, Leszámitoló bank,

Gróf Széchenyi Ferencz Tarnóczya képvis. Frigyes gróf által, Gróf Széchenyi Imre Somogyvár képvis. Krisz Ede által, Gróf Széchenyi Géza Csokonya képvis. dr. Piszár Antal által, Belesai urodalom képvis. Reich Emil által, Tarnóczyai urodalom képvis. Geringer Adolf által, Pécs-baresi vasút képvis. Menyhárt által, Fűtőház főnöksége képvis. Thomka által, Oszláymérségek képvis. Pénzügyőri biztosság képvis. Pinter biztos által, Babócsai ipart. képvis. Zsález elnök által, Nagy-atádi ipart. képvis. Selmeczi Sándor elnök által, Szigetvári ipart. képvis. Baumann László által, Kolozsvári ipart. képvis. Baumann László által, Baumann László elnök, Heilpern Lázár jegyző, és végül az Iparos segédek képvis. Lujber Ferencz mészáros segéd által.

A szegek beverése után dr. Piszár Antal ügyvéd mondotta még el ünnepi beszédét, mely után a közönség szétesett, hogy aztán a rövid időt ki-ki a bankethoz való előkészültre fordítsa. Igen jó hatást keltett a közönség körében, hogy a lelkészek a funkciójukért nekik felajánlott honorariumot az ipartestületnek adományozták.

Meg kell még emlékeznünk abbéli észrevételünkről is, hogy az ünnepélyről úgy a dohánybevéltő-tisztikar, valamint a tanítói-kar is visszamaradt. Ennek oka alkalmasint az, hogy az ipartestület megfélemedett s nem tisztelte meg őket a zászlószegek megküldésével, s ezt a tévedését — mint halljuk — nagyon bánja is az ipartestület. És méltán, mert például a tanítói-kar ténykedése szorosán összefügg az ipar-ügygyel is, mivel az iparos tanoncoknak ők adnak hetenkint 3-szor oktatást; a dohánybevéltő-hivatal áldásos működését, élén a jótékonyságá-

ról s áldozatkészségéről ismert főnökével, — eléggé ismeri Barcs közönsége.

Banket.

A Nemsics „korona vendéglő“ társaság éttermében pont 1 órakor ült lakomához a társaság, számszerint mintegy 80-an. Az étterem karzatáról büszkén esüngött alá a testület háromszorosan megszentelt és megáldott zöldszinü, gazdagon arannyal himzett selyem lobogója, s alatta a Pécsről vissza jött Sárközy Janosi lelket melegítő nótái s Nemsits Samu kitűnő borai s izletes ételei mellett a legjobb hangulatban s a legszebb egyetértésben folyt a társalgás. Iparosaink arczán büszke örömsugárzott; mintha azzal a reménység szinü lobogóval, — mely alatt most egyesült s ujult erővel küzdenek tovább a magyar ipar felvirágozásáért és saját jobblétükért — már is egy szebb kor hajnalát látnak felderülni.

A banketten a zászlóanyákon kívül részt vettek Psik Lajos orsz. gyűlési képviselő, Héjjas Zsigmond ev. ref. lelkész, s minthogy a vendéglátó ipartestület sulyt fektetett arra, hogy dr. Lövy rabbi is megjelenhessen a banketten, — részére külön rituális ebédre gondoskodott. Jelen voltak továbbá a testületek küldöttei s úgy a helybeli testületek s a város több előkelő polgára.

A felkészítőekben természetesen nem volt hiány. A 3-ik fogásnál fölemelkedik Psik Lajos orsz. gyűlési képviselő, s lelkesült hangon felkészítőként mondott az uralkodó családra, mit a közönség állva hallgatott végig. Utánna dr. Piszár Antal a zászlóanyákat köszöntötte fel. Fenyőssy főszolgabíró a barcsi-ipartestületet éltette. Dr. Kronberger Vilmos a koszorus leányokról emlékezett meg. Majd Kondrát Imre Psik Lajos képviselő érdemeit méltatta. Fenyőssy főszolgabíró ékes szavakkal éltette a zászlót megáldó és megszentelő lelkészeket, mint kik a felekezeti türelmességnek ily szép bizonyítékát adták. Ezután ismét Psik Lajos emelkedett fel s itt az ipartestület körében nagyon alkalomszerű szép beszédet mondott. Beszéd-

amint az idő kitisztul, azonnal eljön.

Egyszerre csak azon veszi észre magát, hogy egy mélyszögös katlanba került, s háta mögött vad üvöltéssel egy farkas ordas; mint a lavina úgy gurult a meredek hegyhasadékon lefelé a sok éhes fenevad. Pecsényesagot érezték. Bozy megfordul, felhuzza fegyvere kakasát, s lövésre készen mutató ujjá a ravaszon volt. Amint egészen közelbe került a farkas csorda, jó célzással közibük lőtt. Talált is vagy kettőt, hármát; ezek bukfenezet hányva fordultak fel; de a többi annál vadabb dühvel iramodott feléje, s volt dolga a puskatusnak. Már-már elveszettnek hitte magát szegény, amikor a sziklahasadék tetejében négy czirkáló zsandár tollas kalapját pillantotta meg.

Ezeket bizonyára az éktelen ordítózás tette figyelmessé, s rögtön felismerve a veszély nagyságát, nem haboztak sokáig és a farkas közé lőttek. A farkasok két oldalról támadtatván meg, kerekét oldottak. De szegény Bozy ott fetrengött vérében, mozdulatlanul, elaléltan; melle zihált, sze-

mei le voltak csukva. A bátor zsandárok csakhamar lent termettek s nagy nehezen fel tudták az aléltat támasztani, lassan megdörzsölték a frissen hullott hóval; erre azután Bozy kissé magához tért. Ösmerték, vitték anélkül, hogy megkérdezték volna: hová?

A kis erdészlakban egy haldokló gyermek, mellette egy sápadt asszony zokog keservesen. A kis beteg már alig nyöszörög itt-ott egyet, esendes megadással fekszik ott, mintha aludnék. Az anya rémlátományaiban fel-felugrik az ágy mellől, s egyre költögeti kis gyermekét, mire az nagy fájdalommal kissé feligazodik, majd ismét erőtlenséggel visszahull. A nagy fáradtság végre erőt vesz az asszonyon is, az álmom elnyomja néhány perczre; amint felébred: nagyon megijed, hogy ő most elalélt, s nem vigyázott kis gyermekére. Fáradtan dörzsöli ki szeméből az álmat s gyermekének ágya fölé hajol, hogy a kis-sé oldalra esuszott takarót igazítsa meg, amikor keze véletlenül a gyermek testét érinté. Örült sikolylyal veté magát gyer-

mekére: Kicsiny kis angyalom, az Istenért itt ne hagyj, ne menj el, veled megyek. . . én hívlek. . . Ferikém . . . gyermeke, egyetlen mindenem! . . . Hiába volt minden: a kis ágy e perczben kis ravatallá alakult át. A kétségbeesett anya aléltan rogyott a földre.

Amikor a négy zsandár, Bozyval a karján, belépett a kis erdészlakba, hogy egyben itt megpihenjen szörnyű kalandja után: az erős szívü, edzett emberek szeméi is könybe lábadt. Ki állhatott volna ellent az ilyen szívrepesztő fájdalomnak? Az ágy egy meghalt gyermek, -előtte elalélt anyja, s karjukon egy farkasoktól széjjel marcangolt ember, ki hazafelé sietett, hogy mihamarább övéi körében lehessen. . .

A zaj hallatára kissé felocsudott aléltóságából az asszony, mire az egyik őrsvezető minden habozás nélkül elmondta, hogy férjét farkasok fogai közül szedték ki.

A szegény, ennyire megpróbált asszony egy jaj szó nélkül száraz szemmel kelt fel, a mennyire reszkető inai birták, s kiment s csak miután borogatást hozott

ehenyi Imre 10 frt. Baresi Chevra Kadisa 10 frt. Pénzügyőri biztosság 10 frt. Belcsai uradalom 10 frt. Psik Lajos orsz. gy. képviselő 5 frt. Baresi izr. hitközség 5 frt. Baresi nő egyesület 5 frt. Dr Piszár Antalné 5 frt. Dohány beváltó-hivatal 5 frt. Baresi Kerékpár-Egyesület 5 frt. Baresi betegsegélyző és temetk. társulat 5 frt. Baresi Casinó 5 frt. Baresi Olvasókör 5 frt. Barcs község 5 frt. Baresi Sertés hizlalda 5 frt. Osztálymérnökség 5 frt. Babócsai Ipartestület 5 frt. Szigetvári Ipartestület 5 frt. Nagy Atádi Ipartestület 4 frt. A többi esetleges adakozók s a fölülfizetők neveit lapunk jövőszámában fogjuk közölni.

Mindazoknak, kik voltak kegyesek szives adományokkal a Baresi-Ipartestület zászlófelszentelési-ünnepélyének költségeihez hozzájárulni, ugy a nemes szívű zászlóanyák és koszorusleányoknak az ünnepély fényének részvételükkel való emelésükért is, ez uton mond hálás köszönetet a Baresi-Ipartestület.

— **Hold fogyatkozás.** Mult vasárnap este az ipartestület táncmulatságán szórakozó közönségünk nagy része bizonynyal észre sem vette a szép tüneményt a hold fogyatkozást, mely felhőtlen tiszta égen, igen jól kivehetőleg folyt le. Földünk árnyéka 8 óra 49 perczkor takarta el egészen s ezután a homályos karika alul lassan-lassan újra kezdett előtűnni a hold tányéjra.

— **Árad a Dráva.** Csak nemrég jeleztük lapunkban a Dráva szokatlan nagy áradását, mely a közel vidéken s ugy távolabb is kisebb, nagyobb károkat tett. A mostani sok esőzés folytán újból áradni kezd s félt, hogy a megdagadt szeszélyes Dráva pusztításai ismétlődni fognak.

— **Honvédgyakorlatok.** A pécsi 19. számú honvéd gyalogezred július hó 10-én kezdi meg az ezredgyakorlatokat. E célból Pécsre érkezett az ezrednek Kaposvárról állomásozó két zászlóalja is. A jul. 9-ikén megérkezett kaposváriakat a pécsi katonazenével fogadták a város határán. A kaposvári honvédek a 20 napig tartó ezredgyakorlatok után aug. elején térnek vissza állomáshelyökre, addig pedig a sátoztáborban lesznek elhelyezve.

— **Somogy vármegye területén** a következő állatbetegségek vannak: **Veszétség:** Drávafok 1 udv., Karád 1 u., összesen 2 község 2 udvar. **Takonykór és bőrféreg:** Iharosberény 1 udvar, összesen 1 község 1 udvar. **Tenyészbénaság és hólyagos kiütés:** Böhönye 2 udvar. **Rühkór:** Lengyeltóti 1 udvar. **Sertésorbáncz:** Hajmás 4 u., Mosdós 1 udvar. **Nemes-Déd** 4 udv., Somogyvár 1 u., Szent Balázs 6 u., Szoláth 2 u., Tótgyugy 1 u., összesen 7 község 19 udv. **Sertésvész:** Ádánd 2 u., Alsók 6 u., Bálványos 1 udv., Belezna 2 p., Berzenze 5., Csicsó 1 pta., Csurgő 2 udv., Falu-Hidvég 1 pta., F.-Segesd 1 p., Iharos-Berény 3 udv., Inke 5 udv., Kálmánca, Kaposvár 4., Kapoly 6 u., Karád 3 u., Köröshegy 21 u., Lengyeltóti 6 u., Mesztegnye 1 u., Nagy-Bajom 2 pta., N.-berény 17 udv., Nemes-Déd 2 u., Osztópán 1 udv., Örtilos 1 u., Pusztaszemes, Som 1 p., Somogy 1 u., Somogy Csurgő 2 u., Somogy-Szt-Miklós 1 Szántód, Szigetvár 5 udv. Torvaj 5 u., Teleki 13 u., Város-Hidvég 1 p., Zimány 9 u., összesen 34 község.

Budapesti gabonatözsde. (Reich Jenő és tsa. heti jelentése.) Az ország sok részében duló erős zivatar és jégverés nagy károkat okozott, miért a termés-eredmény néhány százalékkal gyengébb lesz, mint vártuk. Külföldön a termés-eredmény változatlanul kedvező. Külföldön is, nálunk is a kereslet éppugy, mint a kínálat állandóan gyöngé. Buza mindazonáltal a mulhétéhez viszonyítva 30 krral emelkedett. Rozs el van hanyagolva. Uj árúért 7. 30-50 frtot fizettek. Arpa 6. - 6.50 frt. között jegyez. Zab szín és tisztaság szerint 7. 20 - 7. 60 frt. Tengeri ára alig változott.

— **Figyelmeztetjük olvasóinkat** lapunk mai számában foglalt ház eladási hirdetésünkre.

Nyilttér*.

Fel az álarcezzal!

E lap f. évi 28. számában Y. Y.: „Le az álarcezzal“ felel a „Hova jutunk?“ közleményre, a melynek szerzőjéül engem vélt felismerni. Majd a szerző X. bemutatkozik, addig is hát Y. Y. uram le az álarcezzal. Kívánja a nyilttságot s Ön rejtezik nyegle válaszában álarcz alá. De meg tudtam, amit gondolni sem mertem volna, hogy Ön van hivatala az iskolaszék szennyését mosni. Y. Y. Dömötör Kálmán díjnok ur; pedig Önnek ehhez annyi köze van, mint nekem Mako közigazgatásához. De ha Ön minden áron beleütötte az orrát, ám eléje adom szagolja, élveze és tanulja meg; mily rutdolog az Ön hálátlansága és szontelen gyanusítása irántam.

Engem vádoltak az Önök hívei a templomban nem járással. Nincs róá válaszom, mert alaptalan, de az Ön felesége 9-edet tartott, csuszott mászott a templomban, míg mennyasszony volt, később asszony és lakása nem lett, de azóta feléje sem néz az Isten házának s ezt ök nem látják? A másik állítólagos bünöm, hogy németül nem temetek. Mert nem tudok; de magyarul mindent elvégzek, ha kell. Ez volt az a nagy kötelesség mulasztás. Most menjünk egy lépéssel beljebb s tegyük le az álarczot az iskolaszék igazságos határozatával szemben, mely nyomasztó sulya alatt — ön szerint — nyögök. Tudja Dömötör uram, Pável barátom segít, hogy nem kell nyögnöm. De azt is tudja, hogy 1 évig már jegyese volt Szutrély Gizella tanítónőnek, akinék egy szobás lakásában elég kellemesen folytak napjaik! No ugy gondolom! Mert mindig ketten voltak, tanum nincs rá! Ha rendes lakásuk van, régen egybe keltek volna s hogy ezt tohessék uton, utfélen szüntelen kértek ostromoltak, hogy adjam át önöknek az én emeleti lakásomat. No, hogy az izléstelen viselkedés és közzsájon forgó, botrányos találkozásoknak véget vessék s hogy szüntelen zaklatásaik elől meneküljek, Dömötör ur fogalmazta szerződés szerint lakásomat 1 koronáért önöknek adtam. Meg is lett nyomban a fényes lakodalom... A mézes hetek idején már megfogamzott — no meg ne ijedjenek — fejökben egy kedves gondolat. Megkellene erősíteni a közmondás igazságát; „Adj a tónak szállást, kiver a házadból. Most Dömötör Kálmán tegyék fel az álarczot, hogy ne lássuk rapid színváltozásukat, amelyet az aljas hízélgéssel kivívott siker nem képes elűntetni.

Behálózták ravasz fondorlataikkal az iskolaszék könnyen hívó tagjait s a nekem díjlevélben adott lakást kegyadományként önöknek adta, hogy az ön feleségének az isk. szék előtt tanusított igazán panaszos nyögéseinek és szivot facsaró siránkozásainak vége szakadjon, s a mi a fő, hogy önt a felesége eltarthassa. Lássá Dömötör ur ilyen a világ sora. Az az ur, akit annyiszor, hej, de oly sokszor rágalmaztak, ma mily jó emberük, mert lakáson kívül — ha neje konyhai szerepeinek árán is — de mégis csak juttat egy kis ezt azt, vagy kis itókát az önök konyhájára. Áldja meg a jó Isten az ügyefogyottak és a szegények pártfogóját. Még csak azt jegyzem meg, hogy kartársaim fölé emelkedni nem akarok, érdemeikre nem vágyom, mert sokkal jobban tisztetem őket, amit nekik is bebizonyítottam; önök is tanui voltak. Kötelesség mulasztásról ne nekem beszéljen, amit határozottan

visszautasítok, de mondja még k. nevének, hogy a tanítási időnek s a kézimunka óráinak (melyért a jó szülők külön fizetnek) java részét ne a piacon és a szomszédban töltse el. Ezeket tartottam az igazság érdekében szükségesnek elmondani, amiket ugyan nem kellett volna az egész világ tudomására adni, de Dömötör ur kívánta, hát legyen meg az ő akarata is.

Bares, 1898. július hó 4. én

Gróf Mihály
tanító.

Felelet Y. Y.-nak.

A szájalom érzete szállotta meg lelkemet, midőn a mult hó 26-án megjelent „Hova jutunk?“ czímet viselő cikkemre válaszkép adott, de a maga egész valójában durva, pórias modorban kifakadó „Le az álarcezzal“ czímű förmedvényt olvasám.

Kedves Y. Y. bátyám! Ugy-e sok meglepő dolog történik e világon? Ilyen a jelen eset is. Intelligens, magukat kvalifikálnak tartó egyének — nem pedig egyén (?) mert még azt a rövidke pár sort is csak ugy tudták napvilágra hozni, hogy az előbb két három kéz censuráján ment keresztül s amelyről igazán el lehet mondani. „Parturunt montes et nascitur ridiculusmus“ — mondom, ilyen hangadó szerepet vinni akaró egyének támadásra támadással válaszolnak a helyett, hogy ama nagyon is erős s a mi fő: igaz vádakát megczáfolni igyekeznének! Védtek volna magukat, ez lett volna helyes, nem pedig a gorombáskodás terére lépni! Mert, hogy önök közt nem igazmondó, feko-telelkü udvaroncok vannak, ez nem szenved kétséget, fenntartom multkori vádjaimat. Számos adat áll rendelkezésemre, én bizonyítani tudok, s ha kell, fogok is! Ha van bátorságuk, lépjenek a nyilvánosság elé, de annyit előre mondhatok, hogy nagyon megfogják bánni, hogy mi az álarczot letették!

Czikküknek Gr. urat érdeklő részére nem térek ki, de a mi „Kedves X. öcsesüket“ illeti, arra igen. Nagyon tudnék örüvendeni a „Kedves X. öcsém“ megszólításnak, ha tudnám becsülni azon egyéneket, a kiktől ered; de a becsülés hiánya e jelen e gunytól sziporkázó, s boszu-érettől lihegő, szegényes megszólítást határozottan visszautasítja.

„Nagyság“-nak sem ismeretlenül, sem ismerve nem tartom magamat, hagyom e megtisztelő czímzést önöknek, mert önök „nagyok“, „nagyságok“, de miben? Erre feleljen meg lelkiismeretük!

Nos, én megnevezem magamat, mert bennem van „önéret“, a mi abban nyilvánul, hogy, a mit ismeretlenül kimondtam, azt fenntartom most már ismerve is! S csak arra kérem, ne tartsanak előadást az önérzetről, mert ez önöknek nagyon magas valami. s félek, hogy nem tudnának kiviczkelni, ha pro- és contra-vitátásba bocsátkoznának! Akkor lett volna önökben önéret, ha tisztázzák magukat, nem pedig egy oly egyént támadnak meg, kitél teljesen függetlenül irtam első czikkemet, a miben engem senki sem befolyásolt!

Magyarországot pedig nem félttem, csak akkor aggódnám jövőjén, ha látnám, hogy az államigazgatás előkelő szerepeit egyenes-lelkü Y. Y.-ok töltik be; de így mikor tudom, hogy az általuk betöltött szerep csak alsórangú, egy cseppet sem aggódok a tönkrementel miatt, hanem egyelőre csak az igaz jellemek elcsenevésszesedése szomorít el!

Bares, 1898. július. hó 7-én.

Körmeny Alajos.

(* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Pénzkölcsönöket magas összeköttetésem folytán legkésőbb 14 nap alatt amortizáció visszafizetés mellett minden előleg nélkül eszközlök. Czím e lap kiadóhivatalában.

de tárgyát az összetartás ereje, a kitartó munka és szorgalom képezte s ezek áldásos hatására emelte poharát. Héjjas Zsigmond szellemes felköszöntőjében a magyar hölgyeket élteti. Dobszay István a pécsi ipartestület kiküldöttje a baresi ipartestületet élteti, mint ki tul tesz a pécsi ipartestületen is a szép ünnepély rendezésében. Élteti továbbá dr. Piszárt is, mint a baresi ipartestület szónokát. Voltak azután még több felköszöntők, melyek vége bele nyulott már a késő délutáni órákba. Részünk lehetett volna tán még néhány élvezetes pohárköszöntőben, hisz vannak nekünk igazán szónoki tehetséggel bíró férfaink, de úgy látszik a hivatalos sorrendi megállapítás nem tudni mi okból, mellőzte őket.

Mintegy d. u. 5 óra lehetett már, midőn szétszlott a banketozó társaság, kiknek legnagyobb része a Garni vendéglőben tartott táncmulatságra sietett, mely táncmulatság szinte kiegészítő része volt a zászlószentelési ünnepélynek. Itt is a legkitünőbb hangulat uralkodott. A közönség egy része a pompás kert árnyas fái alatt, a másik része, a fiatalság pedig a tágas tánchelyiségben a ropogós esárdást járva mulatozott. Világos reggel volt már, midőn a táncoló fiatalság szétszlott, a legszebb emlékekkel.

Még csak az a szavunk, hogy derék ipartestületünknek igazán dicséretére és becsületére válhatik a szép ünnepély rendezése, melynek hírét messze vidékre elvitték.

Dr. Lóvy Ferencz főrabbi beszéde.

a baresi ipartestület zászlószentelési ünnepélyén.

Üdv és áldás, béke és mennyei malmast szálljon reátok, ünneplő közönség! Isten áldása legyen e testületen, melynek tiszteletére egybegyültünk, e városban és lakosságán, édes magyar hazánkon és lakóin! Amen.

T. ünnepi gyülekezet, ájtatos hallgatóim!

Lelkes örömmel és szent érzelemmel szölok papi tisztelnél fogva ez ünnepélyen a felekezet részéről és nevében, melynek tanítója vagyok és hálát adok az egek urának, hogy ezt a mai napot adta, melyen testvéries egyetértésben, mint egy atyának — ki a mennyekben lakozik — egymást szerető gyermekei, egy hazának hű fia, egy társadalomnak összetartó tagjai tarthatjuk a munkának és összetartozásnak ez ünnepét szeretetben, barátságban, mindegyikünk elhozva, ami neki legszentebb, a vallásos hit kifejezését, hogy vele megszenteljük és fölavassuk a zászlót, melynek hivatása léssen magaköré csoportosítani és egybetartani a társadalom egy jelentékeny osztályát, mely-

be férjenek, dől reá és zokogott keservesen.

.... Amikor a járás orvosa megérkezett, a gyermeknél természetesen már csak a beállt halált konstatálhatta, de annál aggodalmasabban nézte szegény öszsze vissza marangolt Boztyt, ki oly kevés idővel ezelőt nála járt épen, egészségesen.

Másnap szépen csendben eltemették a kis gyermeket. Az erdész néhány pillanatra magához tért, de nem mondták meg neki, hogy fiacskája meghalt, meg sem is tudta — sohasem.

nek nélkülözhetetlen voltát mindnyájan tudjuk és amelynek érdekeit előmozdítani önmagunk, a társadalom és a haza iránti kötelességünk. Az öröm és tisztelet, az együttérzés és együvé tartozás kifejezésére szólalunk fel mi is a mindnyájunknak egyformán szent zsoltár szavaival: „**נִנְנָה בִּישׁוּעַתְךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִרְנָה**“ „ujjongunk a te segítségednek, jóságos Istenünk és a te szent nevedben emelünk zászlót.“

Mi a zászló, ájt. hallg.? Egy darab fa és kelme, egy hasznavehetetlen tárgy az idegen szemében; de akiknek tulajdonosa, akiknek részük van benne, azoknak összetartó kapocs; központ, mely köré gyülekeznek; szentség, melyért életüket és vérüket áldozzák.

Midőn Izrael fiai az egyiptomi sötétségből és szolgaságból a Szináj örök világgosságu hegyéhez, a végtelen pusztaságba érkeztek, hol szabad lett a nép, szabad az eszme, szabad a szó — Isten megparancsolta Mózesnek, hogy rendezze a népet, úgy, hogy „**אִישׁ אִישׁ עַל רִגְלוֹ**“ „mindenki az ő zászlaja alatt legyen;“ hogy a zászló tisztelete szoktassa a népet a rendhez és tanítsa őket az együttérzés szükséges és üdvös voltára. Midőn megindult a tábor, akkor a zászló ment elől és midőn táboroztak, akkor ismét elhelyezkedtek „**אִישׁ אִישׁ עַל רִגְלוֹ**“ „kiki az ő zászlaja alá.“ Ez a rend, ez a fegyelem, ez az egyetértés elvárásolta magát a varázsló Bileámot is, úgy, hogy a tervezett átok helyett áldásra nyitlak meg ajkai: „**מִי יוֹכַל לִיגַע בְּאוֹמֶה כּוֹזֵאת וְכוּ׃ הַחַוּוֹנִים אִישׁ עַל רִגְלוֹ**“ „ki nyulhat ezekhez az emberekhez, kik közül minden egyes az ő zászlaja, rendeltetése helyén áll; kikben ily egyetértés és ily összetartás vagyon.“!

A zászló az egyesülés jele és az egyesültek disze, fénye és büszkesége. Ezért esketik a katonát zászlóra, ezért huzza föl a hajós zászlaját a legfőbb árbocra és ezért tűzik ki az elfoglalt vár ormára a győzedelmes zászlót.

Zászlóünnepet tartunk mi is e mai napon. Készen van a diszes zászló, ma van aratása. Léte örömet, lobogása lelkesedést önt egy hatalmas testület szívébe, melynek hivatása és lételapja egy szóban kifejezhető és e szó: munka. A szentírás nyelvén a „**מְלָאכָה**“, „munka, és az „angyal“, „**מַלְאָךְ**“ szó egy és ugyanazon töből származik, mert a munka Isten jótékony alyala, mely az embernek foglalkozást, kenyeret és tiszteletet ad. Csak a balga kerül a munkát, a bölcs áldásnak tekiuti azt. Jól mondja Dávid, Izrael énekes királya: „**יָגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תַאֲכֹל אֶשְׂרֵיךָ וְטוֹב לָךְ**“, „ha kezéd fáradságának gyümölcsét élvezed, úgy boldog lész és jó léssen a te sorod“. Bölseink pedig hozzátészik: „**אֶשְׂרֵיךָ בְּעוֹלָם הָיָה וְטוֹב לָךְ לְעוֹלָם הַבָּא**“, boldog lész e világon és jó lesz sorod még a tulvilágon is.

Az iparos, ki keze munkája után él, független ember; mig dolgozni tud és akar, addig becsületes kenyere biztosítva van. Nincs szüksége a hatalmasok támogatására, sem a befolyásos emberek ajánlására: dolgozó két keze a támogatója, becsületes munkája legjobb ajánlója.

De a magányos ember terve törekvése ép oly bizonytalan, mind az egyes ember sorsa. Korunkat illeti a dicsőség, hogy a hasonérdekűeket egyesületekbe tömörítette a közös érdekek megvédése és előmozdítá-

sára. A munkások és iparosok egyesületei ma már nagy hatalmat képviselnek; egyesülés által bejutnak a törvényhozás termibe és szavuk van a legfontosabb társadalmi kérdések eldöntésében.

Csakhogy az egyesületek erejét ép úgy föl lehet használni a rosra, mint a jóra. Lelketlen izgatók vagy tévelyedett elmék harezot izennek az egész társadalmi rendnek, becsmériik a hitet, nem ismerik a hazát, megtagadják a multat és megrontják a jövőt. Az ilyen egyének, kiknek se Istenük, se hazájuk, nem kockázhatnak semmit, de nekünk van egy drága kincsünk: a vérrel szerzett és ezer éven át ezer veszély közt föntartott, hön szeretett hazánk. Ezt megtartani, nagygyá és dicsővé tenni, mindnyájunk első feladata. A magyar iparos osztály előtt szép pálya áll nyitva: fölvirágoztatni és versenyképesé tenni a hazai ipart! Erre a célra egyesülni, kezét fogni hazafias eselekedet, melyre minden magyar az Isten áldását kéri. Ismerve és méltányolva az ipartestület célját és törekvését, jöttünk mi, három felekezet papja — „és a hármastól nem egy könnyen szakad el“ hogy a hit buzdító szavával és szertartásával megáldjuk és megszenteljük a baresi ipartestület zászlóját, hálát adva és könyörögve az Isten segítségéért a zsoltár szavaival: „ujjongunk a te segítségednek, jóságos Istenünk és a te szent nevedben lobogtatjuk a fölavatott zászlót“ Isten és az emberek dicsőségére. Lobogjon e zászló diszben, dicsőségben és buzdítsa e testület tagjait istenfélelemre, emberszeretetre és hazafiságra, munkásságra és szorgalomra, összetartásra és egyetértésre. Áldott legyen e zászló!

Amen.

Hirek.

— **Előfizetési felhívás. Tisztelettel kérjük lapunk előfizetőit, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek. Egyszersmind kérjük lapunk barátait jóakaróit, hogy lapunkat ismerőseik körében is ajánlani s terjeszteni kegyeskedjenek.**

— **Aratás.** Eljött hát végre a várvavárt aratás, hullanak a rendek, simul a gazda homloka-ráncza ott, hol a Mindenható megóvta minden veszélytől a termő kalászt. Ha mindenkor fontos határidő szerepet játszott az aratás, úgy most kétszeresen az, ha jól fizet a gabona, mert csak egy jó termés vethet végett a szokatlan drágaságnak, a mely annyira megnehezíti a szegény ember sorsát. Most elértek az aratást, és nemsokára aratás után leszünk, a mikor élvezhetjük az elveteit mag gyümölcsét. Adja Isten, hogy ez az „aratás után“ hozzon reánk jobb napokat!

— **A baresi ipartestület zászlószentelési ünnepélyének költségeihez a következők voltak kegyesek adományaikkal hozzájárulni: Zászlóanyák takarékpénztári alapítványa 100 frt. Baresi fűtőház-főnöksége 30 frt. Pécsi kereskedelmi és iparkamara 15 frt. Baresi iparos-segédok 12 frt. 10 kr. Gróf Széchenyi Géza 10 frt. Gróf Széchenyi Ferencz 10 frt. Gróf Szé-**

Ház eladás.

*Egy lakóház, tágas ketyiségekkel 1 hold kert
s két udvarral akár azonnal eladó Barcs és Barcs-
telep között, bolt, mészárszék, vagy korcsmának is igen
alkalmas helyen. Ár 3100 frt.*

Czím e lap kiadóhivatalában.

A kik valamit eladni,

vagy venni, szóval bármit hirdetni akarnak,

azok szives figyelmébe ajánljuk lapunkat.

Hirdetések

*jutányos áron felvételnek e lap kiadóhiva-
talában.*

Kiadó egy bont helyiség

alkalmas lakással igen alkalmas helyen

Barcs és Barcstelep között a

vicinális vasut közelében

Felvilágositást ad a kiadóhivatal.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatásu és teljesen ártatlan

„Glandulén“ használata által

Glandulén a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknél. Bámulatos sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknél; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulén a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén czélszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

Glandulén előállítatik Dr. Hofmann utóda által Meerane (i/S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevévésre. Minden egyes tablettá tartalmaz 0.25 Glandulén-nek megfelelő 0.05 besűrített mirigyanyagot és 0.20 izjavító tejezükrot.

Glandulén törvényileg védve és szabadalmazva van, utánzatoktól óvakodjék. — Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerár,

Budapest, Károly-körút 5. szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegeknek bérmentve küldetnek.

9-10

Skribanek Géza könyvnyomdája *Barcs*

Ajánlja magát a helybeli és vidéki közönségnek mindennemű könyvnyomdai czikke elkészítésére. Üzletében nagy választékban kaphatók: iró- és rajzeszközök üzleti és egyébb rovatos könyvek. Olvasmányok, imakönyvek, albumok, képek, sirkoszoruk.mindennemű dísz-tárgyak alkalmi ajándéku levélpapírok stb. Nyomatványok orvosoknak, jegyzőknek, halottkémeknek, anyakönyvvezetőknek, stb. raktáron tartanak. Együttal a „BARCS és VIDEKE“ kiadóhivatala.